

Kertomus Kotikielen Seuran 73. toimintavuodesta.

(14. 3. 1948 — 13. 3. 1949.)

Kuluneena toimintavuotenaan Kotikielen Seura on pitänyt kuusi kokousta (kevällä 1948 2, syksyllä 3 ja keväällä 1949 1). Kokouksissa on ollut läsnä keskimäärin 40 henkeä (edellisenä toimikautena 43). Niissä on pidetty seuraavat esitelmät:

15. 3. 1948 (vuosikokous) maisteri MATTI SADENIEMI: »Alkusoinnusta äännehistorian kuvastajana».

22. 4. 1948 maisteri ANNA-LIISA MÄENPÄÄ: »K. A. Hemanista, kotiseutunsa hartaasta kuvaajasta».

7. 10. 1948 dosentti R. E. NIRVI: »Kemi-nimistön synnystä». (Julkaistu Virittäjässä 1948, ss. 243—250.)

29. 10. 1948 professori E. A. TUNKELO: »Nykysuomen yhdysperäisistä verbeistä».

24. 11. 1948 professori LEO HARMAJA: »Henkilöllisiä piirteitä Arvid Genetzistä».

10. 2. 1948 ylioppilas OSMO HORMIA: »Gananderin sanakirjan laitilalaisen sivukäsialan tarkastelua».

Kaikissa kokouksissa on lisäksi keskusteltu oikeakielisyyskysymyksistä. — Esillä olleista Seuran käytännöllistä toimintaa koskeneista asioista mainittakoon, että Seura 7. 10. 1948 pitämässään kokouksessa päätti myydä ne kirjastonsa kirjat, joita ei ole katsottu tarpeelliseksi sijoittaa Sanakirjasäätiön tai Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjastoihin, mistä sijoittamisesta Seura aikaisemmin v. 1945 teki päätöksen. Samalla kertaa Seura päätti tarjota arkistonsa säilytettäväksi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjastossa, jossa sen aineisto on entistä helpommin tutkijain käytettävissä.

Seuran aikakauslehden *Virittäjän* 52. vuosikerta (1948) sisältää XVI + 412 sivua. Vuosikerran kaksi ensimmäistä numeroa ilmestyi 204 sivun laajuisena kaksoisvihkona, joka oli omistettu yliopettaja E. A. Saarimalle hänen 13. 5. 1948 täyttäänsään 60 vuotta. Käytännöllisistä syistä julkaistiin sisällysluettelo tällä kertaa omana erillisenä vihkonaan, niin että vuosikerta 1948 näin ollen tuli ilmestyneeksi poikkeuksellisesti 5 numerona tavanomaisten 4 asemesta. — *Virittäjän* julkaisemista varten Seura sai seuraavat avustukset: valtiolta 252 000: —, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuralta 78 600: —, Alfred Kordelinin yleisestä edistys- ja sivistysrahastosta 30 000: — Äidinkielen opettajain liitolta 50 000: — ja IX yleiseltä opettajain kokoukselta 19 000: —, eli yhteensä 429 600: —. Tämän lisäksi Seura sai WSOy:ltä 100 000: — jaettavaksi apurahoina *Virittäjän* kirjoittajille ja toimituskulujen peittämiseksi. Lehden julkaisemiskulut olivat v. 1948 kaikkiaan 517.970 mk 45 p (niistä painatuskuluja 452.435 mk eli 109.179 mk enemmän kuin edellisenä vuonna).

Virittäjän toimituskunnassa ei viime vuonna tapahtunut muutoksia. Päätoimittajana on edelleen ollut tohtori LAURI HAKULINEN, toimitussihteerinä (v. 1948 alusta) maisteri REINO PELTOLA ja taloudenhoitajana maisteri TOIVO VUORELA.

Jäsenmaksunsa maksaneita jäseniä oli Seurassa kuluneena toimintakautena 42. Jäsenmaksun suuruus oli 50: — lukuvuodelta.

Seuran toimimiehinä ovat olleet seuraavat vuosikokouksessa 15. 3. 1948 valitut henkilöt: esimiehenä professori MARTTI RAPOLA, 1. varaesimiehenä tohtori LAURI HAKULINEN, 2. varaesimiehenä tohtori KAARLO NIEMINEN, sihteerinä maisteri REINO PELTOLA, varasihteerinä maisteri JORMA VUORINIEMI, rahaston-, kirjaston- ja arkistonhoitajana tohtori VEIKKO RUOPPILA, tilintarkastajina kamreeri AIMO PENTTILÄ ja maisteri MATTI SADENIEMI sekä varatarkastajina pankinjohtaja PAAVO PITKÄNEN ja maisteri MATTI LIIMOLA.

Vuosikokouksessaan 15. 3. 1948 Seura päätti kutsua yliopettaja E. A. SAARIMAAAN kunniajäsenekseen. Päätös annettiin yliopettaja Saarimaan tiedoksi hänen 60-vuotispäivänään 13. 5. 1948.

Seuran edustajina Sanakirjasäätiön valtuuskunnassa ovat olleet maisteri EINO LESKINEN varsinaisena ja tohtori KAARLO NIEMINEN varajäsenenä. — Tieteellisten Seurain paikannimitoimikunnassa ovat Seuraa edustaneet maisteri LYYLI RAPOLA vakinaisena ja tohtori LAURI HAKULINEN varajäsenenä. — Aug. Ahlqvistin, Yrjö Wichmannin ja Artturi Kanniston rahastojen palkintolautakunnassa, jonka Suomalais-ugrilainen Seura ja Kotikielen Seura yhteisesti asettavat, edustivat Kotikielen Seuraa tohtori R. E. NIRVI ja maisteri REINO PELTOLA. Rahastojen korkovaroista ei v. 1948 annettu palkintoja, vaan käytettävissä ollut rahamäärä, yhteensä 2974 mk, varattiin v. 1949 käytettäväksi.

Helsingissä maaliskuun 13. pnä 1949

Reino Peltola
Kotikielen Seuran sihteeri.